

STOPPEN SK – «ALLE MED!»

«Alle barn og unge har rett til en fritidsaktivitet»

Søkerorganisasjon: Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komitè

Prosjektnummer: 2018/HE2-232981

Søkerklubb: Stoppen Sportsklubb

Prosjektleder: Morten Hansen

INNHOLDSFORTEGNELSE

Side 3	Forord
Side 4	Bakgrunn for prosjektet/fritidserklæringen
Side 5	Årsaker til utenforskap
Side 6	Hvem er Stoppen SK?
Side 7	Samarbeid med Stoppen SK, Redd Barna og Lier kommune
Side 8	Målsetting ved prosjektet
Side 9-10	Inkluderingsansvarlig
Side 11	Resultater
Side 12-13	Veien videre

Forord

I de senere årene har det blitt fokusert på inkludering av barn og unge. Undersøkelser viser at det dessverre er mange barn og unge som ikke får ta del i fritidsaktiviteter. Ferske undersøkelser viser også at barnefattigdom er et økende problem i samfunnet. Tall fra for eksempel Drammen viser at hele 18 % av barn og unge i Drammen kommune ligger innenfor barnefattigdomsutfordringene. Dette er høye tall som viser at samfunnet må ta denne gruppa på alvor. Alle aktører innenfor samfunnet må arbeide sammen for å skape inkludering for alle som ønsker det.

For det enkelte barn er utenforskap et svært alvorlig problem. Alle barn har behov for å føle tilhørighet i en gruppe der mestring og selvfølelse er i sentrum. Det er svært viktig at vi som klubb skaper rutiner og systemer som sikrer flere et aktivitetstilbud. Foreninger og idrettslag må sette dette på dagsorden for å sikre at vi sammen skaper et aktivitetstilbud som gir åpning for alle som har lyst.

Storsamfunnet må sammen med idrett og kultur skape handlingsrom for at klubber blir rustet til å ta imot alle barn og unge. Det krever ressurser, både i form av økonomi og frivillighet. Staten og kommunene må legge til rette for at inkludering blir verdsatt hos de som legger til rette for ulik aktivitet.

Alle har et ansvar for å inkludere barn og unge. Dette kalles hos Stoppen SK en felles dugnad. Alle som ønsker en fritidsaktivitet skal få muligheter. Regjeringen har kommet med fritidserklæringen som skal sikre alle som ønsker det rettigheter til å drive med en fritidsaktivitet. Det forplikter alle til å bidra der de kan.

Stoppen SK fikk i 2018 midler fra Dam som skal sikre at klubben oppretter en inkluderingsansvarlig. Inkluderingsansvarlig skal være klubbens sikring for å lage systemer og rutiner for å inkludere flere barn og unge.

Bakgrunn for prosjektet

I samfunnet vårt er det mange barn som får være med på de fritidsaktivitetene de ønsker å delta på. Flesteparten av barn og unge vokser opp i forhold som bidrar til at de får oppleve glede, mestring og utvikling i en fritidsaktivitet. På den andre siden er det dessverre slik at noen barn ikke får delta i en fritidsaktivitet de ønsker. De står utenfor fellesskapet. Noen barn opplever å ikke få være med klassekamerater i for eksempel idrett, korps eller andre kulturelle aktiviteter. Opplevelsen av ekskludering fra fellesskapet er meget alvorlig for det enkelte barn dette gjelder. Det kalles utenforskap.

Regjeringen fokuserer også på utenforskap. De ser på det som en menneskerett å drive med en fritidsaktivitet. Alle barn har krav på dette. Det er viktige ord regjeringen bruker. Klarer de å oppnå dette målet har vi kommet veldig langt i arbeidet vårt. Da vil vi skape bedre helse og tryggere oppvekstvilkår for mange flere barn i Norge.

Fritidserklæringen

Fritidserklæringen har som mål at alle barn, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon skal ha mulighet til å delta jevnlig i minst en organisert fritidsaktivitet sammen med andre barn.

Fritidserklæringen bygger på artikkel 31 i FNs barnekonvensjon, som sier at alle barn har rett til fritid og lek, og å delta i kunst og kulturliv.

Gjennom deltakelse i sosiale aktiviteter får barn og unge andre erfaringer og læringsbetingelser enn det som skjer på skolen eller i mer uformelle situasjoner. Ungdom i familier med god råd deltar oftere i organiserte fritidsaktiviteter enn ungdom i familier med dårlig råd.

Årsaker til utenforskap

Årsakene til at barn står utenfor er komplekst og sammensatt. Anslagsvis 8,6 % av barna i Norge lider av at de lever i en eller annen form for fattigdom. Nye tall viser for eksempel at over 18 % av barna i Drammen kommune lever i fattigdom. Det oppleves krevende for mange familier å betale kontingenter og avgift for aktivitet og utstyr. Det kan være språklige og kulturelle årsaker. Det er mange som har disse utfordringene som kvier seg for å ta del i en klubb på grunn av dette.

Vi i Stoppen SK ser på inkludering som et felles ansvar i samfunnet. Alle aktører innenfor samfunnet vårt har et ansvar for å skape et godt liv for alle. Det kan være skole, foreldre og instanser innenfor kommunal sektor. Vi ønsker å arbeide for og etablere gode systemer og rutiner for hvordan vi skal lykkes med å finne barn og unge som står utenfor i samfunnet.

Stoppen SK skal alltid ha fokus på å ønske alle som vil ha aktivitet velkommen. Alle skal føle seg ivaretatt, verdsatt og inkludert. Uavhengig av sosial, kulturell eller økonomisk bakgrunn, skal alle føle at klubben er et sted de kan komme til med glede. Vi skal lage ordninger som bidrar til dette.

Vi har et godt samarbeid med Lier kommune. Kommunen har et meget stort ansvar med å sørge for, gi mulighet til de barna som faller utenfor. Det er på dette stadiet vi ønsker enda tettere samarbeid, enda bedre systemer og rutiner. Kommunen, i samarbeid med idretten, skal legge til rette for å nå enda flere. Kommunen sitter med kompetanse på hvilke mennesker som har behov for hjelp. Det er disse vi ønsker å fange opp og gi et tilbud. Det er særlig et samarbeid mellom NAV, barnevern, flyktningstjeneste og Kultur og fritid vi ønsker.

Hvem er Stoppen Sportsklubb?

Stoppen sportsklubb er en idrettsklubb med om lag 900 medlemmer fra 6-40 år. Vi tilbyr allidrett for de yngste medlemmene våre, mens fotball er idretten som tilbys fra tredje klasse og oppover. Vi har en ungdomsavdeling med både gutte – og jentelag. For de eldste tilbyr vi seniorfotball. Vårt A-lag spiller for øyeblikket i fjerde divisjon.

Stoppen SK er en breddeklubb med visjonen «Flest mulig, lengst mulig». Vi har utviklet gode systemer som sikrer oss at alle, uansett ferdighetsnivå, skal få et tilbud om å spille fotball. Siden 2016 har vi også hatt eget lag i stjerneligaen. Her møtes tjue kvinner og menn med ulike funksjonsnedsettelse til aktivitet. I 2017 opprettet vi også et eget lag for flyktninger som er en integrert del av klubben.

Vi jobber hver dag med å skape aktivitet for alle i nærmiljøet. Vi tilbyr «Senkveld» for ungdommer. Dette er et konsept der venner og venninner møtes for å spille uhøytidelig turnering på utvalgte fredager. På lørdager tilbyr vi Løkkelørdag – et lavterskeltilbud som bidrar til at alle som har lyst kan komme for å spille fotball formiddagen lørdager.

Det er viktig for oss å skape arrangementer som er gratis for barn og unge. Da slipper enkeltmennesker å vurdere om de har råd til å bli med. På den måten kan alle, uavhengig av økonomi, møtes, ha det gøy og trives.

Stoppen SK er en ung, men gammel klubb. Stoppen SK ble en realitet i 2012 etter sammenslåing mellom Spa/Bra og Liungen. Vi har klart å ta vare på de gamle verdiene, samtidig som vi har utviklet oss som klubb som bidrar med mer samfunnsnyttig arbeid.

Samarbeid med Stoppen SK, Redd Barna og Lier kommune

Stoppen SK er en av fire klubber som har et unikt samarbeid med Redd Barna. Dette samarbeidet er vi veldig stolte av. Redd Barna bidrar med sin kompetanse på oppbygging av en trygg og robust klubb for barna våre. Vi arrangerer temakvelder sammen med fokus på utfordringer trenere kan treffe på i sitt møte med barn. I Norge har barn og unge som oftest det bra, men mange opplever også en hverdag preget av utrygghet. Vi er opptatt av at lagene våre skal være bevisst på dette. På den måten kan møtet barna opplever være avgjørende for den enkelte. På trening skal alle barn oppleve trygge og gode voksne. Våren 2019 var klubben med på å utvikle Redd Barnas «Trygg på trening». Dette konseptet er en kursrekke som skal brukes i klubben for å bevisstgjøre trenerne på hva slags utfordringer noen barn strever med.

Klubben har i samarbeid med redd Barna utviklet en beredskapsplan som skal hjelpe oss hvis noen barn har behov for assistanse. Vi har et samarbeid med politi, barnevern og helse. Trenerne skal slippe å stå i dette alene, men ha en klubb som bistår i vanskelige saker.

Vi er svært stolte av å være klubben med det store hjertet. Vi skal være en klubb der alle føler seg ivaretatt. Dette gjelder barna og alle frivillige som arbeider i klubben. Aktivitetene våre bidrar til at barn og unge møtes, snakker sammen og har noe til felles.

Historien vår om inkludering og integrering oppsto i 2016 da Norge stod overfor en stor vekst i antall flyktninger og asylsøkere. Lier kommune fikk mange enslige mindreårige som hadde et stort behov for en hverdag preget av aktivitet, trygge rammer og anerkjennelse. Et samarbeid med kommunen ble opprettet, klubben og kommunen begynte å snakke sammen, og det viste seg at vi klarte å nå noen av disse menneskene. Vi opplevde at vi klarte å skape aktivitet ganske raskt for enkeltbarn. Dette ble en døråpner for de barn og unge dette gjaldt.

Fotball har et universelt språk. Reglene er de samme, uansett hvor spilleren kommer fra. Spillerne fra ulike land måtte kommunisere med det resultat at det norske språket ble lært raskere. Dette skapte en fellesskapsfølelse som var svært viktig for det enkelte mennesket.

Målsetting ved prosjektet

- Øke antallet barn og unge som driver med aktivitet
- Bygge gode systemer, i samarbeid med Lier kommune, som bidrar til at så mange barn og unge som mulig, får tilbud om en fritidsaktivitet

Hvordan skulle målsettingen nås?

Stoppen SK ansatte 1. juli en inkluderingsansvarlig i en 15 % stilling. Inkluderingsansvarlig skulle ha følgende oppgaver

- Være deltager i en ressursgruppe sammen med andre klubber, foreninger og Lier kommune
- Holde kommunikasjon med de ulike instansene
- Ha tett dialog med Kultur og fritid i kommunen.
- Jobbe med å legge til rette for at nye spillere blir tatt imot på lagene sine
- Støtte og veilede trenerne som tar imot barn og unge med slike utfordringer
- Sikre samarbeidet vårt med Redd Barna. Sørge for at deres kompetanse blir utnyttet i klubben
- Samarbeide med Buskerud fotballkrets
- Evaluere effekten månedlig
- Arbeide for å sikre midler til barn og unge som har utfordringer rundt økonomi
- Arbeide med å sikre midler til utstyr slik at spillerne kan komme raskt i aktivitet

Inkluderingsansvarlig

En inkluderingsansvarlig må ha mot, vilje og engasjement. Disse tre faktorene sikrer at klubben til enhver tid har inkludering høyt oppe på agendaen. Inkluderingsansvarlig må ha vilje til å se hver enkelt, ha et sterkt ønske om å gi hvert eneste enkeltmenneske muligheter, og se på kreative løsninger som bidrar til rask aktivitetsdeltakelse.

Mange av våre medlemmer har hatt stor nytte av å ha en egen inkluderingsansvarlig i klubben. Dette gjelder trenere, enkeltbarn og klubben som helhet. Trenere føler seg lettere ivaretatt når de får støtte og veiledning med å ta i mot barn og unge som har utfordringer. De aller fleste vi har fått det siste året klarer seg utmerket innenfor ordinært lag, men mange av disse har utfordringer med å forstå den norske kulturen. Spørsmål de kan stille seg er;

- Hva er dugnad?
- Hvorfor må vi være med på dugnad?
- Hvor får vi kjøpt utstyr?
- Hva er kontingent?

Det er mange som ønsker aktivitet, men som aldri kommer seg inn i en klubb eller forening på grunn av språklige og kulturelle utfordringer. Det er ikke lett å komme som ny deltaker i landet uten å kjenne til uformelle og formelle regler. De aller fleste vet at barnet eller ungdommen ønsker å bli en del av en gruppe, men terskelen for noen til å ta steget er vanskelig.

Som klubb har vi arbeidet mye med å lage systemer som alle kan forstå og bli trygge på. Vi har lagledere på hvert lag som arbeider tett opp til spillernes foresatte. Klubben har tett kontakt med laglederne slik at kommunikasjonslinja er så god som mulig. I noen tilfeller ser vi at de språklige utfordringene er så krevende at vi ikke klarer dette. Da må vi være kreative og få hjelp.

Inkluderingsansvarlig har bidratt med å sette denne gruppa på dagsorden i klubben. Ansatte, frivillige og styremedlemmer har fått kunnskap og kompetanse på hvordan vi som klubb skal arbeide med inkludering. Hos oss skal alle føle seg velkommen, uansett.

Inkluderingsansvarlig har kontakt med kommune og samarbeidspartnere på dagtid. Det var en stor utfordring for oss å nå våre samarbeidspartnere før vi kunne nå disse på dagtid. Veien er mye kortere nå for å holde en tett dialog med blant annet kommune.

For oss som klubb har det vært en stor suksess å ansette en egen person som kan jobbe med inkludering hver uke. Dette har bidratt til at vi som klubb tar imot flere barn og unge som ønsker å spille fotball. Dette er svært gledelig og positivt. Det viser også at systematisk arbeid rundt dette gir resultater. Som beskrevet i innledningen ser vi på inkludering som et dugnadssamarbeid i samfunnet. Vi som idrettsklubb tar vårt ansvar. Videre må kommune og andre ta sitt ansvar.

Jeg vil framover beskrive gleder og utfordringer knyttet opp imot dette.

Fotball er en idrett som mange over hele verden spiller. Reglene er de samme, det er stort sett samme tanker om fair play. Fotball har et universelt språk som gjør det enkelt for mange å føle inkludering og tilhørighet. Det er lett å oppleve mestring og utvikling. Med gode, trygge trenere og støtteapparat føler mange seg sett. Det fører til at vi ofte ser at spillerne blir værende i klubben.

I 2016 opplevde Norge en flyktningstrøm til landet. Lier kommune opprettet mottak for enslige mindreårige. Lier kommune bosatte også flere familier i kommunen. Som klubb jobbet vi aktivt for å få tak i noen av disse barna og ungdommene. Vi samarbeidet med velkomstklassen og flyktningtjeneste i kommunen. Det resulterte i at vi fikk mange, særlig gutter, til klubben.

Signalene blant frivilligheten var ikke bare positive i starten. Flere ga uttrykk for at nok fikk være nok. Utlendingene tok for mye plass, fikk for mye tilrettelagt og slapp unna dugnader og fellesskapskravene. Som klubb tok vi tak i dette med en gang. Vi fikk stoppet disse holdningene relativt fort ved solid arbeid inn mot trenere og støtteapparat. Klubben lagde rutiner som skulle hjelpe trenere i møte med disse barna.

Det var særlig på to områder vi som klubb la til rette

- Vi sørget for at spilleren ble ivaretatt av en ressurs i starten. Spilleren ble fulgt av foresatte, ansatte i kommune eller ansatte i klubb

- Klubben tok ansvar for å kommunisere med spillerens familie

Disse tiltakene bidro til at holdningene blant frivilligheten snudde. De så veldig raskt at de nye spillerne hadde mye å tilføre, både sportslig og sosialt. Laget måtte jobbe med toleranse og språk. Dette bidro til at enkeltmenneskene innenfor laget utviklet seg til bedre mennesker i møte med andre.

Redd Barna og Stoppen SK utviklet gjennom 2016 et unikt samarbeid. Redd Barna skulle bidra med kompetanse som skulle sørge for at trygghet på trening ble et innarbeidet begrep i klubben. Vi lagde i 2017 en beredskapsplan og utviklet etiske retningslinjer som skulle bevisstgjøre trenere og andre voksne i møtet med barn og unge.

Beredskapsplanen vår forteller i grove trekk hva en trener skal gjøre hvis han/hun møter en spiller som ikke har det helt greit. Mange sliter i perioder i hverdagen sin. Vi har også spillere som lever i utsatte familier preget av utrygghet. Da ser vi det som vår oppgave å legge til rette for at spilleren blir møtt med respekt og forståelse i aktiviteten sin.

I 2019 ble prosjektet «Trygg på trening» satt i gang. Dette er et kursopplegg som skal bidra til at Stoppen SK skal utvikle seg videre på de mellommenneskelige spørsmålene trenere møter i møtet med barn og unge. Vi skal kjøre egne kursopplegg for frivilligheten i klubben gjennom vinteren 2019/2020.

Resultater

Stoppen SK skal oppleves som en trygg og god klubb for de som ønsker å drive aktivitet hos oss. Barn og unge som spiller fotball skal oppleve trygghet, anerkjennelse og mestring. Disse grunnprinsippene er våre viktigste prinsipper. Legger vi til rette for dette vet vi at barn og unge har det gøy med aktivitet.

Ved å ha et solid grunnfundament i klubben er vi trygge på hvordan vi skal løse ulike utfordringer i møtet med barn og unge som kommer til oss. Etiske retningslinjer, beredskapsplan og tett dialog med trenere bidrar til at et system er på plass. Det bidrar til at alle som er involvert i barnas fritidsaktivitet er trygge på at de blir ivaretatt og får hjelp hvis det er behov for det.

For barn og unge vi inkluderer i klubben møter de et støtteapparat som er positive og klare for å ønske deg velkommen. Familiene opplever at klubben bruker tid på å ivareta den enkelte uten å kreve inn penger med en gang. Spilleren skal få tid til å bli kjent sammen med sin familie. Vi må sørge for at den enkelte familie gjøres kjent med klubbens formelle og uformelle regler. Det er ikke alle som for eksempel vet hva dugnad innebærer. Da er det viktig å forklare dette, ufarliggjøre det og bidra til å spørre den enkelte.

I aldersgruppen 12-18 år har vi opplevd en formidabel økning av spillere. Ungdommene vi arbeidet med i 2016 og 2017 har høstet frukter. Dette gjelder i stor grad gutter. Vi oppnår ikke de samme resultatene for jenter. Det kommer vi tilbake til senere.

Vi har ikke klare svar på hvorfor vi lykkes med guttene i større grad enn jentene. Forskning forteller oss noe. Forskning forteller oss at guttene i minoritetsfamilier får lagt bedre til rette for fritidsaktiviteter. Jentene er oftere bundet fast i kulturelle tradisjoner. Jenter må oftere bidra i familien og hjemmet. Kanskje vi som klubb også må stille oss noen spørsmål? Legger vi godt nok til rette for å inkludere jenter med minoritetsbakgrunn fra starten av? Vi ser at andelen jenter med minoritetsbakgrunn som starter i allidrett/fotball i første-tredje klasse er svak.

Måloppnåelse

6-12 år	20
13-19	52

Som tallene viser, har vi opplevd en sterk økning i antall spillere det siste året. Det er veldig gledelig at vi har oppnådd denne effekten. Det viser at systematisk arbeid virker. Samarbeid på tvers av klubb og kommune har vært nøkkelen til suksess. Både klubb og etater innenfor kommune har samarbeidet godt for å oppnå denne effekten.

Videre arbeid

Som klubb lykkes vi på veldig mange områder i inkluderingen av barn og unge som ønsker aktivitet hos oss. Vi har bygd opp gode rutiner i klubben, vi har etablert gode samarbeidspartnere, og vi har skapt en god holdning i hele klubben til inkludering.

Vi er en del av en stor kommune som har mange barn og unge i aktivitet, men det er også barn og unge som fortsatt står utenfor fellesskapet. Mange av disse lever innunder barnefattigdomsaspektet, men noen av disse lever også i familier som har en annen kulturell bakgrunn. Mange av disse familiene strever med språk og forståelse for det norske samfunnet. For disse er terskelen høy for å ta del i en fritidsaktivitet. Det er viktig at vi som klubb fortsetter å arbeide for å skape en forståelig organisasjon for alle.

Utenforskap er en sammensatt utfordring som vi må jobbe videre for å finne svar på. Det er ikke kun en årsak til at noen faller utenfor. Det er mange ulike årsaker som jeg har nevnt tidligere.

Det er særlig på fire områder Stoppen SK skal fortsette å arbeide med

- Inkluderingsansvarlig er en tittel som er innarbeidet i klubbens fundament
- Samarbeidet med ulike instanser skal fortsette
- Klubben skal være mer synlig på skolen og andre steder der barna og ungdommen er
- Lage gode systemer som bidrar til at spillerne blir forsikret og kommer inn i klubben på like vilkår som alle andre.

Det er mye spennende som skjer i samfunnet rundt inkludering. Mange kommuner og idrettslag gjør en formidabel innsats i arbeidet for å motvirke utenforskap. Det legges til rette, arbeides for å holde økonomi på et akseptabelt nivå, og sørge for at barn og unge blir tatt imot av trygge og gode voksne som ivrer etter å skape gruppe og aktivitetsglede for livet.

Det jobbes nå med å skape et aktivitetskort som skal sikre alle barn og unge muligheter de ikke har hatt før. Det er fortsatt usikkert hvordan dette skal fungere i praksis, men tankene og ideene er veldig gode. Det skal bli svært spennende å følge med på hvordan dette gir utslag i kommunene som skal være pilotkommuner rundt dette tiltaket.

Gaven fra Dam-stiftelsen ga Stoppen sportsklubb en mulighet til å etablere en inkluderingsansvarlig. Dette grepet viste seg å være svært positivt for inkludering av barn og unge hos oss. Som resultatene viser har vi klart å lage rutiner og systemer som bidrar til at mange flere får muligheter til aktivitet enn før.

Klubben må fortsette å jobbe systematisk og aktivt videre for å legge til rette for mange grupper. Vi har nå fokuset vårt på både minoritetsfamilier og mennesker med spesielle behov. Vi skal fortsette med å fokusere på barnefattigdom generelt. Vi har mange etnisk norske i kommunen som dessverre lever under oppvekstvilkår som er negative for den enkelte. Det er disse vi ønsker å nå. Det kreves et tett samarbeid med kommunen og skolen slik at dialogen fører til at flere blir inkludert.

Stoppen SK er stolt av resultatene våre. Vi vet at vi utgjør en forskjell for mange barn og unge. Frivilligheten vår, som bidrar til trygge rammer og vennskap, skal ha en stor ære for dette. I vår klubb skal alle som ønsker aktivitet få tilbud om det. Det er derfor vi er «Klubben med det store hjertet».

Vi takker Dam-stiftelsen vår gaven vi fikk til å utføre dette viktige arbeidet